

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра німецької філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації

проф. Гаврилюк С. В. _____

Протокол № __ від _____ 2017 р.

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

Основи перекладу та редагування художніх текстів

підготовки МАГІСТРА

спеціальності 035 Філологія (Мова і література (німецька))

освітньої програми (спеціалізації) Німецька мова

Програма навчальної дисципліни «Основи перекладу та редагування художніх текстів», підготовки магістра, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія (Мова і література (німецька)), освітньої програми Німецька мова.

Розробник: канд. філол. наук, доцент кафедри німецької філології Белих Оксана Миколаївна

Рецензент: канд. філол. наук, доц. кафедри англійської філології Чарікова Ірина Василівна

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри німецької філології СНУ ім. Лесі Українки

протокол № 1 від 30.08.2017р.

Завідувач кафедри: _____ Застровська С. О.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету іноземної філології

протокол № ____ від _____ 201_ р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ Павлюк А.Б.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія (Мова і література (німецька)) Німецька мова Магістр	<u>Нормативна</u>
Кількість годин/ кредитів 120 год. / 4 кредити		Рік навчання 6
		Семестр 11
		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 30 год. Лабораторні __0__ год. Індивідуальні __0__ год.
		Самостійна робота: 72 год.
		Консультації: 8 год.
ІНДЗ: немає	Форма контролю: залік (11 сем.)	

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія (Мова і література (німецька)) Німецька мова Магістр	<u>Нормативна</u>
Кількість годин/ кредитів 120 год. / 4 кредити		Рік навчання 7
		Семестр 13
		Лекції 6 год.
		Практичні (семінарські) 14 год. Лабораторні __0__ год. Індивідуальні __0__ год.
		Самостійна робота: 86 год.
		Консультації: 14 год.
ІНДЗ: немає	Форма контролю: залік (13 сем.)	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Перекладом називається процес і результат створення на основі вихідного тексту на одній мові рівнозначного йому в комунікативному відношенні тексту на іншій мові. Переклад з однієї мови на іншу – це складний процес розумової діяльності людини. Перекласти – означає адекватно відтворити поняття, виражене засобами однієї мови, за допомогою засобів іншої мови, відтворити оригінал з урахуванням взаємодії змісту і форми.

Переклад художньої літератури відрізняється від перекладу науково-технічної літератури, газетних статей, документально-ділового матеріалу тощо. Труднощі при

перекладі виникають передусім через граматичні явища, властиві лише німецькій мові. По-друге, мова художньої літератури відрізняється індивідуальним стилем автора, ускладнюється наявністю розгорнутих речень з описами, а також великою кількістю складних речень та діалогів. При перекладі таких текстів виникає небезпека втратити відчуття взаємозв'язку між компонентами речення, неперервності думки. Крім того, для художньої літератури характерним є вживання великої кількості реалій, фразеологізмів, омонімів.

Комунікативна еквівалентність нового художнього тексту по відношенню до оригіналу забезпечується виконанням трьох основних вимог:

- текст перекладу повинен у найповнішому об'ємі передавати зміст оригіналу, що перш за все означає недопустимість довільного опущення чи додавання інформації;

- текст перекладу повинен відповідати нормам мови перекладу, так як порушення цих норм щонайменше створюють перешкоди для сприйняття інформації, а інколи, навіть, призводять до її спотворення;

- текст перекладу повинен бути співставленим з оригіналом за своїм об'ємом, чим забезпечується схожість стилістичного ефекту з точки зору лаконічності або розгорнутості вираження.

Для забезпечення виконання основних вимог щодо комунікативної еквівалентності, необхідно знати основні правила перекладу та вміти правильно робити його редагування, на що й направлена основна увага пропонованого курсу.

Метою викладання навчальної дисципліни є детальніше ознайомлення студентів із основами перекладознавства і вдосконалення теоретичної бази, необхідної для успішного формування й успішного розвитку практичних навичок перекладацької діяльності та редагування перекладених художніх текстів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи перекладу та редагування художніх текстів» є:

- вивчення загальних лексичних, семантичних, стилістичних та прагматичних проблем перекладу та з можливими шляхами їх подолання;

- вивчення нормативних аспектів перекладу, принципів перекладацької стратегії та деяких прийомів перекладацької техніки;

- переклад художніх текстів у межах мовної пари «німецька – українська»;

- ознайомлення студентів з рекомендаціями щодо редагування перекладу, яке є заключним етапом роботи над перекладом і гарантує його якість.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

повинні знати:

- основи та особливості перекладу текстів різних стилів;

- критерії оцінювання та редагування художніх текстів.

повинні вміти:

- розпізнати суб'єктивні чинники перекладу;

- виявляти актуальні лексико-граматичні, семантико-стилістичні помилки перекладу та віднайти можливі шляхи їх виправлення;

- володіти нормативними аспектами перекладу та принципами перекладацької стратегії;
- робити кінцеве редагування художніх текстів.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Основи перекладу та редагування художніх текстів» складається з двох змістових модулів.

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам.роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Основи перекладу					
Тема 1. Die “Technik” des Übersetzens.		2	6	16	2
Тема 2. Die “Technik” des Dolmetschens.		2	4	16	2
Разом за модулем 1		4	10	32	4
Змістовий модуль 2. Редагування художніх текстів					
Тема 3. Zielsprachetext: Fehlergrunde, Bewertung, Redaktion.		3	10	20	2
Тема 4. Endredaktion. Das Problem der korrigierenden Übersetzung.		3	10	20	2
Разом за модулем 2		6	20	40	4
Всього годин:	120	10	30	72	8

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам.роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Основи перекладу					
Тема 1. Die “Technik” des Übersetzens.		1	2	20	3
Тема 2. Die “Technik” des Dolmetschens.		1	2	20	3
Разом за модулем 1		2	4	40	6
Змістовий модуль 2. Редагування художніх текстів					
Тема 3. Zielsprachetext: Fehlergrunde, Bewertung, Redaktion.		2	6	23	4
Тема 4. Endredaktion. Das Problem der korrigierenden Übersetzung.		2	4	23	4
Разом за модулем 2		4	10	46	8
Всього годин:	120	6	14	86	14

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Самостійна робота студентів – основний засіб засвоєння навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача.

Самостійна робота складає 72 годин в стаціонарній формі навчання та 86 годин на заочній формі навчання і включає:

- опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу;
- поглиблене вивчення окремих тем лекційного курсу та питань, що не розглядаються в курсі лекцій;
- підготовка до виступів на практичних заняттях;
- самостійне опрацювання запропонованої літератури по темі, що вивчається;
- письмовий переклад текстів художнього стилю із німецької мови на українську;
- систематизацію вивченого матеріалу перед заліком;
- написання реферату за опрацьованим матеріалом (Тематика рефератів пропонується).

Тематика рефератів:

1. Interferenz in der Translation.
2. Der Unterschied zwischen dem Übersetzen und Dolmetschen.
3. Schwerpunkte der literarischen Übersetzung.
4. Zur Äquivalenzproblematik bei der Übersetzung von Realien.
5. Ansätze zur Bewertungsübersetzung.
6. Schwerpunkte der Poesieübersetzung.
7. Optimierung der Übersetzerausbildung unter Nutzung korpuslinguistischer Methoden.
8. Schwerpunkte der Idiomenübersetzung.
9. Übersetzung von Ironie.
10. Metapher in der literarischen Übersetzung.

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Навчальна дисципліна «Основи перекладу та редагування художніх текстів» не передбачає виконання ІНДЗ.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Шкала оцінювання

Таблиця 3

Поточний контроль (макс = 40 балів)				Модульний контроль (макс = 60 балів)		Загальна кількість балів	
Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3			
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		С/Р	МКР 1	МКР 2	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	10	20	40	100
5	5	10	10				

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Архипов А.Ф. Самоучитель перевода с немецкого языка на русский / Архипов А. Ф. – М. : Высшая школа, 1991. – 255с.
2. Вине Ж.-П. Технические способы перевода / Ж.-П. Вине, Ж. Дарбельне // Вопросы теории перевода в зарубежной лингвистике. – Москва: Международные отношения, 1978. – с. 157-167.
3. Виноградов В. С. Перевод: общин и лексические вопросы / В. С. Виноградов. – Москва: Издательский центр «Академия», 2004. – 352 с.
4. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад: на матеріалі англомовних перекладів української прози / Р. П. Зорівчак. – Львів: Видавництво при Львівському державному університеті, 1989. – 215 с.
5. Кияк Т. Р. Теорія та практика перекладу (німецькомава) / Т. Р. Кияк, О. Д. Огуй, А. М. Науменко. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 592 с.
6. Коваленко А. Я. Загальний курс науково-технічного перекладу / Коваленко А. Я. – Київ, 2002. – 320 с.
7. Комиссаров В. Н. Общая теория перевода. Учебное пособие / Комиссаров В. Н. – М. : ЧеРо, 2000. – 136 с.
8. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: навчальний посібник / Віктор Коптілов. – Київ: Юніверс, 2003. – 280 с.
9. Крушельницкая К. Г. Советы переводчику: Учеб. Пособие по нем. яз. Для вузов / К. Г. Крушельницкая, М. Н. Попов.– 2-е изд., доп. – Москва: ООО «Издательство Астрель»: ООО «Издательство АСТ», 2004. – 316 с.
10. Чередниченко О. І. Про мову і переклад / Олександр Чередниченко. – Київ: Либідь, 2007. – 248 с.
11. Ammann M. Kommunikation und Kultur. Dolmetschen und Übersetzen heute: eine Einführung für Studierende / Margret Ammann. – Frankfurt/Main: Verlag für interkulturelle Kommunikation, 2004. – 241 S.
12. Kautz U. Handbuch Didaktik des Übersetzens und Dolmetschens / Ulrich Kautz. - München: Goethe-Institut; ludicium, 2002. – 643 S.
13. Koller W. Einführung in die Übersetzungswissenschaft / Werner Koller. – 4., völlig neu bearb. Auflage. – Heidelberg; Wiesbaden: Quelle & Meyer, 1992. – 343 S.
14. Prunc E. Einführung in die Translationswissenschaft / Erich Prunc. – Graz: Selbstverlag, Institut für theoretische und angewandte Translationswissenschaft, 2002. – 355 S.
15. Reiß K. Grundlegung einer allgemeinen Translationstheorie / Katharina Reiß, Hans J. Vermeer. – Tübingen: Max Niemeyer Verlag, 1984. – 319 S.

9. ЗАЛІК

Формою підсумкового семестрового контролю є залік, який складається з двох частин: 1) написання залікового тесту (максимум – 30 балів) та 2) усна відповідь (максимум – 30 балів).

В оцінці знань студентів враховується:

- 1) достатність обсягу відповіді (повна, недостатньо повна, неповна);
- 2) обізнаність з основними поняттями, принципами, законами, правилами навчальної дисципліни;
- 3) логічність викладу матеріалу;
- 4) обґрунтованість власних міркувань;
- 5) уміння інтегрувати та диференціювати знання теоретичного матеріалу та застосовувати їх при виконанні практичних завдань.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, студент може добрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем, або перездати якусь тему, написавши підсумковий тест чи підготувати наукові тези).

Схвалено Вченою радою
Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки
Протокол № __ від _____ 201 р.

Проректор з науково-педагогічної

і навчальної роботи та рекрутації

С. В. Гаврилюк

Навчальний відділ

Л. О. Заєць

Юридичний відділ

А. В. Маїло